

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2023 del
RAONADOR DEL CIUTADÀ

Novembre de 2024

El Ple del Tribunal de Comptes, en l'exercici de la funció fiscalitzadora requerida per l'article 2 del Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000 i les seves modificacions posteriors, ha aprovat, en la sessió celebrada el 25 de novembre de 2024, l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2023, del Raonador del Ciutadà.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme amb sotmetiment a les lleis i als valors ètics fonamentals d'integritat, independència i objectivitat, competència, comportament professional i confidencialitat i transparència que regeixen l'organització i l'activitat del Tribunal de Comptes.

L'informe, havent acomplert amb els tràmits que requereix l'article 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, serà tramès al Consell General per a la seva consideració.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. Objecte i abast	5
1.2. Metodologia	5
1.3. Marc jurídic	6
1.4. Organització i control intern	7
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	8
2.1. Pressupost de l'exercici	8
2.1.1. Pressupost inicial	8
2.1.2. Modificacions pressupostàries	9
2.2. Liquidació del pressupost	11
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos	14
2.2.2. Despeses de personal	14
2.2.3. Despeses en béns corrents i serveis	16
2.2.4. Despeses financeres	17
2.2.5. Inversions reals	17
2.3. Estats financers	18
2.3.1. Efectius i equivalents a efectius	22
2.3.2. Actius no corrents	23
2.3.3. Comptes a pagar	24
2.3.4. Provisions no corrents	25
2.3.5. Compte d'endeutament	25
2.3.6. Actius nets/patrimoni	26
2.4. Estat del romanent de tresoreria	26
2.5. Contractació pública	27
2.6. Altres aspectes a destacar	27
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals	27
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	32
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	32
5. CONCLUSIONS	33
6. AL·LEGACIONS	33
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	37

Abreviacions

DLTRLGFP: Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques

LCP: Llei de contractació pública

NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable del Consell General i els òrgans que hi estan vinculats, entre ells el Raonador del Ciutadà.

La fiscalització del Raonador del Ciutadà forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2023, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2023.

La liquidació de comptes del Raonador del Ciutadà corresponent a l'exercici 2023, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 28 de març de 2024, i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i al Codi d'Ètica del Tribunal de Comptes, que ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Comprovar si l'activitat economicofinancera del Raonador del Ciutadà, s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Raonador del Ciutadà expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Raonador del Ciutadà en l'exercici 2023 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 4 d'octubre de 2024.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Raonador del Ciutadà en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Decret legislatiu del 25-4-2018 de publicació del text refós de la Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà, del 4 de juny de 1998.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública.
- Llei 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

El Raonador del Ciutadà és nomenat pel Consell General per un mandat de sis anys no renovable.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

Durant l'exercici fiscalitzat, els recursos humans de la institució estan integrats per la figura del Raonador del Ciutadà, un equip de tres persones, la tasca principal de les quals és donar el màxim suport en el compliment de les funcions que la llei atribueix a la institució.

No existeix un estatut o reglament de funcionament intern de la institució que determini l'organització administrativa interna i la distribució de responsabilitats en la gestió del pressupost anual.

En la gestió administrativa del pressupost intervenen la secretària general com a funcionària responsable i el Raonador del Ciutadà com a màxim responsable de l'execució del pressupost. No consta cap actuació de control pressupostari per tal de donar compliment al previst a la secció 8a del DLTRLGFP (veure nota 2.6).

La institució disposa d'un servei de suport extern que dona recolzament a la gestió documental de l'execució del pressupost i a la formulació de la rendició de comptes. Utilitza una aplicació comptable i pressupostària pel registre de les operacions.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	262.208	4. Transferències corrents	303.015
2. Consum de béns corrents i serveis	127.880	Ingressos corrents	303.015
3. Despeses financeres	400	7. Transferències de capital	16.164
Despeses corrents	390.488	8. Actius financers	87.473
6. Inversions reals	16.164	Ingressos de capital	103.637
Despeses de capital	16.164		
Total pressupost despeses	406.652	Total pressupost ingressos	406.652

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.1.2.Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici les quals han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Euros										
Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Pressupost final
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	303.015	-	-	-	-	-	-	-	-	303.015
5 Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos corrents	303.015	-	-	-	-	-	-	-	-	303.015
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	16.164	-	-	-	-	-	-	-	-	16.164
8 Actius financers	87.473	-	-	-	-	-	-	-	-	87.473
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	103.637	-	-	-	-	-	-	-	-	103.637
Total ingressos	406.652	-	-	-	-	-	-	-	-	406.652
1 Despeses de personal	(262.208)	-	-	-	-	-	-	-	-	(262.208)
2 Consum de béns corrents i serveis	(127.880)	-	-	-	-	-	-	-	-	(127.880)
3 Despeses financeres	(400)	-	-	-	-	-	-	-	-	(400)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	(390.488)	-	-	-	-	-	-	-	-	(390.488)
6 Inversions reals	(16.164)	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.164)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	(16.164)	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.164)
Total despeses	(406.652)	-	-	-	-	-	-	-	-	(406.652)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

El detall de les transferències de crèdit és com segueix:

Compte	Transferències de crèdit	
	Augments	Disminucions
22400. Primes d'assegurances.		
Responsabilitat civil.	30,11	
22690. Altres despeses		-30,11
Despeses corrents	30,11	-30,11
Total	30,11	-30,11

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es posen de manifest les incidències següents:

Modificacions pressupostàries

El Raonador del Ciutadà informa, en la seva liquidació de comptes de l'exercici 2023, que no s'han aprovat transferències de crèdit. S'ha constatat que s'ha realitzat una transferència de crèdit per 30 euros, sense expedient documentant aquesta modificació i sense evidència de la seva aprovació, contravenint el previst a l'article 26 del DLTRLGFP i la forma dels actes administratius d'acord amb el Codi de l'Administració.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'entitat es recullen en els quadres següents:

Liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica

Euros

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferència pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Cobrat
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	303.015	303.015	303.015	-	290.662	12.353	4,25%	303.015
5 Ingressos patrimonials	-	-	-	-	250	(250)	(100,00)%	-
Ingressos corrents	303.015	303.015	303.015	-	290.912	12.103	(95,75)%	303.015
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	16.164	16.164	16.164	-	-	16.164	0,00%	16.164
8 Actius financers	87.473	87.473	87.473	-	19.295	68.178	353,35%	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	103.637	103.637	16.164	87.473	19.295	(3.131)	(100,00)%	16.164
Total pressupost ingressos	406.652	406.652	406.652	-	310.207	96.445	31,09%	319.179

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Nota: La suma dels ingressos de capital del Liquidat de l'exercici hauria de ser 103.637 euros en lloc de 16.164 euros, la Diferència pressupost final i liquidat hauria de ser de 0 euros en lloc de 87.473 euros, la Variació liquidat exercicis hauria de ser de 84.342 euros en lloc de -3.131 euros i el %Variació liquidat exercicis hauria de ser de 437,12% en lloc de -100,00%.

Liquidació del pressupost de despeses

Classificació econòmica

Euros

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Despeses de personal	(262.208)	(262.208)	(239.087)	(23.121)	(224.870)	(14.217)	6,32%	(232.636)
2 Consum de béns corrents i serveis	(127.880)	(127.880)	(78.383)	(49.497)	(85.172)	6.789	(7,97)%	(75.356)
3 Despeses financeres	(400)	(400)	(178)	(222)	(165)	(13)	7,88%	(178)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	(390.488)	(390.488)	(317.648)	(72.840)	(310.207)	(7.441)	2,40%	(308.170)
6 Inversions reals	(16.164)	(16.164)	(975)	(15.189)	-	(975)	0,00%	(975)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	(16.164)	(16.164)	(975)	(15.189)	-	(975)	0,00%	(975)
Total pressupost despeses	(406.652)	(406.652)	(318.623)	(88.029)	(310.207)	(8.416)	2,71%	(309.145)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

<i>Euros</i>							
Capítol	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liquidat/Press. final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis
Ingressos corrents	303.015	303.015	303.015	100,00%	290.912	12.103	4,16%
Despeses de funcionament (1)	(390.088)	(390.088)	(317.470)	81,38%	(310.042)	(7.428)	2,40%
Ingressos de capital	16.164	16.164	16.164	100,00%	-	16.164	-%
Despeses de capital	(16.164)	(16.164)	(975)	6,03%	-	(975)	-%
Superàvit o dèficit de gestió	(87.073)	(87.073)	734	(0,84)%	(19.130)	19.864	(103,84)%
Despeses financeres	(400)	(400)	(178)	44,50%	(165)	(13)	7,88%
Superàvit o dèficit de caixa	(87.473)	(87.473)	556	(0,64)%	(19.295)	19.851	52.66%
Actius financers (ingressos)	87.473	87.473	87.473	100,00%	19.295	68.178	353,35%
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Variació d'actiu i passius financers	87.473	87.473	87.473	100,00%	19.295	68.178	353,35%
Resultat pressupostari	-	-	88.029	-	-	88.029	-

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), de capítol 2 (Consum de béns i serveis) i de capítol 4 (Transferències corrents)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es posen de manifest les incidències següents:

Enregistrament del romanent de tresoreria com ingrés liquidat

En els comptes retuts, el Raonador del Ciutadà presenta incorrectament com un ingrés liquidat romanent de tresoreria per un import de 87.473 euros. Atès que aquest romanent està integrat per ingressos que foren liquidats en exercicis anteriors, no poden ser objecte d'un nou reflex pressupostari en aquest estat de tramitació.

Principi d'especialitat quantitativa

L'import liquidat supera l'import pressupostat en el concepte pressupostari 202 Lloguers en 1.273 euros, incomplint el principi d'especialitat quantitativa regulat a l'article 15 del DLTRLGFP.

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

Els imports que figuren a la liquidació del pressupost de l'exercici corresponen a les transferències del Consell General.

Transferències corrents

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
40	Transferències corrents	303.015	-	303.015	303.015	-	100,00%
400	Transferències del Consell General	303.015	-	303.015	303.015	-	100,00%
Transferències corrents		303.015	-	303.015	303.015	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà (Imports en euros)

Transferències de capital

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
70	Transferències de capital	16.164	-	16.164	16.164	-	100,00%
700	Transferències del Consell General	16.164	-	16.164	16.164	-	100,00%
Transferències de capital		16.164	-	16.164	16.164	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà (Imports en euros)

2.2.2. Despeses de personal

La liquidació del pressupost d'aquest capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	Pressupost inicial	Moviments de crèdit	Pressupost final	Autoritzat	Compromès	Liquidat
1 Despeses de personal						
10 Despeses de gratificació	57.949,12	-	57.949,12	55.449,55	55.449,55	55.449,55
100 Despeses de gratificació	57.949,12	-	57.949,12	55.449,55	55.449,55	55.449,55
10000 Despeses de gratificació	57.949,12	-	57.949,12	55.449,55	55.449,55	55.449,55
11 Personal fix	159.568,27	-	159.568,27	151.552,14	151.552,14	151.552,14
110 Remuneracions bàsiques i altres rem. Pers. Fix	159.568,27	-	159.568,27	151.552,14	151.552,14	151.552,14
11000 Sou base personal fix	159.568,27	-	159.568,27	151.552,14	151.552,14	151.552,14
13 Personal eventual	3.874,79	-	3.874,79	-	-	-
130 Remuneracions bàsiques i altres rem. Pers. Eventual	3.874,79	-	3.874,79	-	-	-
13000 Sou base personal eventual	3.874,79	-	3.874,79	-	-	-
16 Quot. prest. i desp. Socials a càrrec de l'empleador	40.815,79	-	40.815,79	32.085,22	32.085,22	32.085,22
160 Quotes seguretat social	34.315,79	-	34.315,79	32.085,22	32.085,22	32.085,22
16000 Quot. Seguretat Social, despeses de gratificació	8.982,11	-	8.982,11	8.594,64	8.594,64	8.594,64
16010 Quot. Seguretat Social, despeses personal fix	24.733,08	-	24.733,08	23.490,58	23.490,58	23.490,58
16030 Quot. Seguretat Social, despeses personal fix	600,59	-	600,59	-	-	-
163 Formació i perfeccionament del personal	6.500,00	-	6.500,00	-	-	-
16300 Formació i perfeccionament del personal	6.500,00	-	6.500,00	-	-	-
Total despeses de personal	262.207,97	-	262.207,97	239.086,91	239.086,91	239.086,91

Font: Raonador del Ciutadà (Imports en euros)

De la revisió efectuada es posen de manifest les incidències següents:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Fons mutual

L'entitat té implantat el nomenat fons mutual d'acord amb el qual, tant al Raonador del Ciutadà com als treballadors se'ls practica una retenció d'un 1% de les seves retribucions a canvi de la qual assumeix la part de les incapacitats temporals no cobertes per la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS).

El resum dels moviments que s'han succeït pel compte del fons mutual és el següent:

Concepte	Import
Saldo inicial	21.705
Retorn baixes	6.224
Pagament baixes	-10.471
Retencions	2.785
Saldo final	20.243

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Atès que les aportacions dels empleats i les indemnitzacions de la CASS constitueixen els ingressos del fons i les disposicions les constitueixen els salaris corresponents al període de baixa pagats pel Raonador del Ciutadà, a 31 de desembre el saldo reflecteix el superàvit acumulat en la gestió del fons mutual.

Tot i l'anterior operatòria descrita, no s'ha trobat constància de cap normativa que reguli el funcionament d'aquest fons mutual ni determini els drets i obligacions que genera.

2.2.3. Despeses en béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Pressupost inicial	Moviments de crèdit	Pressupost final	Autoritzat	Compromès	Liquidat
2 Consum de béns corrents i de serveis						
20 Lloguers	33.219,40	-	33.219,40	34.492,23	34.492,23	34.492,23
202 Lloguer edificis i altres construccions	33.219,40	-	33.219,40	34.492,23	34.492,23	34.492,23
20200 Lloguer edificis i altres construccions	33.219,40	-	33.219,40	34.492,23	34.492,23	34.492,23
21 Reparació, manteniment i conservació	4.691,25	-	4.691,25	1.428,49	1.428,49	1.428,49
213 Reparació i conservació, maquinària, instal. i equipaments	4.691,25	-	4.691,25	1.428,49	1.428,49	1.428,49
21300 Reparació i conservació, Maquinària, instal. i equipaments	4.691,25	-	4.691,25	1.428,49	1.428,49	1.428,49
22 Material, subministraments i altres	75.416,35	-	75.416,35	33.559,03	33.559,03	33.559,03
220 Material d'oficina	5.725,16	-	5.725,16	4.009,41	4.009,41	4.009,41
22000 Material d'oficina ordinari	3.742,30	-	3.742,30	3.013,31	3.013,31	3.013,31
22010 Petit mobiliari i estris	398,70	-	398,70	59,95	59,95	59,95
22020 Premsa i revistes	1.080,74	-	1.080,74	936,15	936,15	936,15
22030 Llibres i altres publicacions	503,42	-	503,42	-	-	-
221 Subministraments	4.873,30	-	4.873,30	4.698,81	4.698,81	4.698,81
22100 Energia elèctrica	2.532,00	-	2.532,00	3.237,68	3.237,68	3.237,68
22120 Carburants per a locomoció	300,00	-	300,00	-	-	-
22190 Altres subministraments	2.041,30	-	2.041,30	1.461,13	1.461,13	1.461,13
222 Comunicacions	3.056,00	-	3.056,00	2.607,64	2.607,64	2.607,64
22200 Serveis telefònics	2.756,00	-	2.756,00	2.126,31	2.126,31	2.126,31
22210 Serveis postals i telegràfics	300,00	-	300,00	481,33	481,33	481,33
224 Primes d'assegurances	792,00	-	792,00	792,00	792,00	792,00
2240 Primes d'assegurances. Responsabilitat civil	558,88	-	558,88	566,00	566,00	566,00
22420 Primes d'assegurances. Vehicles i ginyes	233,12	-	233,12	226,00	226,00	226,00
226 Altres serveis	19.669,89	-	19.669,89	8.923,00	8.923,00	8.923,00
22610 Aten. Protocol·làries i de Representació	9.200,00	-	9.200,00	8.875,00	8.875,00	8.875,00
22613 Desenvolupament software	8.000,00	-	8.000,00	-	-	-
22690 Altres despeses	2.469,89	-	2.469,89	48	48	48
227 Treballs realitzats altres empreses	41.300,00	-	41.300,00	12.528,17	12.528,17	12.528,17
22730 Treballs realitzats per altres emp. de processament de dades	2.400,00	-	2.400,00	5.918,41	5.918,41	5.918,41
22740 Treballs realitzats per altres emp. Impressions i publicacions	2.400,00	-	2.400,00	-	-	-
22760 Treb. real. per empr. Estudis i treballs tècnics	18.250,00	-	18.250,00	6.609,76	6.609,76	6.609,76
22770 Treballs realitzats per assessorament jurídic	18.250,00	-	18.250,00	-	-	-
23 Indemnitzacions per Serveis	14.553,00	-	14.553,00	8.903,23	8.903,23	8.903,23
231 Locomoció	14.553,00	-	14.553,00	8.903,23	8.903,23	8.903,23
23100 Locomoció i desplaçament de personal	14.553,00	-	14.553,00	8.903,23	8.903,23	8.903,23
Total consum de béns corrents i de serveis	127.880,00	-	127.880,00	78.382,98	78.382,98	78.382,98

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Veure notes 2.1.2 i 2.2.

2.2.4. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

	Pressupost inicial	Moviments de crèdit	Pressupost final	Autoritzat	Compromès	Liquidat
3 Despeses financeres						
34 De dipòsit, fiances i altres	400,00	-	400,00	177,98	177,98	177,98
349 Altres despeses financeres	400,00	-	400,00	177,98	177,98	177,98
34900 Altres despeses financeres	400,00	-	400,00	177,98	177,98	177,98
Total despeses financeres	400,00	-	400,00	177,98	177,98	177,98

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.2.5. Inversions reals

La composició dels imports liquidats per inversions reals en l'exercici és la següent:

	Pressupost inicial	Moviments de crèdit	Pressupost final	Autoritzat	Compromès	Liquidat
6 Inversions reals						
60 Inversions noves	16.163,82	-	16.163,82	975,00	975,00	975,00
603 Maquinària, instal·lacions i equipaments	9.655,80	-	9.655,80	-	-	-
60320 Instal·lacions elèctriques	9.655,80	-	9.655,80	-	-	-
605 Mobiliari i estris	4.827,91	-	4.827,91	-	-	-
60500 Mobiliari	3.620,93	-	3.620,93	-	-	-
60510 Equipaments d'oficina	1.206,98	-	1.206,98	-	-	-
606 Equips per a processos d'informació	1.680,11	-	1.680,11	975,00	975,00	975,00
60610 Equips per a processos d'informació	1.680,11	-	1.680,11	975,00	975,00	975,00
Total inversions reals	16.163,82	-	16.163,82	975,00	975,00	975,00

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

ESTATS FINANCERS

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2023 i 2022

Estats financers	Notes	Euros	
		2023	2022
Actius			
Actius corrents			
Efectiu i equivalents d'efectiu	10	374.830	375.138
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació		-	-
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació		-	-
Porció a curt termini dels comptes a cobrar a llarg termini		-	-
Inventaris		-	-
Inversions		-	-
Total Actius corrents		374.830	375.138
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament	11	20.526	29.348
Inversions		-	-
Actius intangibles	12	-	-
Inversions en propietats		-	-
Comptes a cobrar a llarg termini de Transaccions amb contraprestació		5.000	5.000
		-	-
Total Actius no corrents		25.526	34.348
Total Actius		400.355	409.486
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	13	333.840	84.009
Dipòsits reemborsables de clients		-	-
Provisions corrents		-	-
Obligacions d'arrendaments financers		-	-
Préstecs		-	-
Ingressos diferits	14	-	-
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rebuts per anticipat		-	-
Impostos		-	-
Total Passius corrents		333.840	84.009
Passius no corrent			
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no corrents		20.243	21.705
Préstecs		-	-
Concessió de serveis		-	-
Passiu per impost diferit		-	-
Total Passius no corrents		20.243	21.705
Total Passius		354.083	105.714
Actiu net/Patrimoni			
Capital aportat		-	-
Romanent		54.918	335.831
Resultat de l'exercici		(8.646)	(32.059)
Interessos minoritaris		-	-
Total Actiu net/Patrimoni		46.272	303.772
Actius i Passius total nets		400.356	409.486

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2023 i 2022

Resultat Financer	Notes	Euros	
		2023	2022
Ingressos sense contraprestació			
Ingressos de taxes a la propietat		-	-
Cotitzacions socials		-	-
Multes, sancions i gravàmens		-	-
Llicències i permisos		-	-
Transferències, subvencions i donacions	3	318.623	290.662
Altres ingressos	4	176	250
Total		318.799	290.912
Ingressos amb contraprestació			
Prestació de serveis		-	-
Venda d'aigua i electricitat		-	-
Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		-	-
Ingressos financers-inversions estrangeres		-	-
Ingressos financers – deutors		-	-
Honoraris d'agència		-	-
Altres ingressos		-	-
Total		-	-
Ingressos Totals		318.799	290.912
Despeses			
Compres a l'engròs		-	-
Despeses de personal	5	(175.042)	(165.071)
Remuneració al Consell d'Administració i alta direcció	6	(64.045)	(59.799)
Amortització i depreciació	7	(9.797)	(12.376)
Reparacions i manteniment	8	(1.428)	(8.025)
Contractació de serveis	8	(12.528)	(11.309)
Ajuts i subvencions		-	-
Despeses generals	8	(64.427)	(66.226)
Despeses financeres	9	(178)	(165)
Cost de recaptació		-	-
Total despeses		(327.445)	(322.971)
Altres guanys/ (pèrdues)			
Guanys procedents de la venda d'actius		-	-
Guanys en transaccions estrangeres		-	-
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		-	-
Pèrdues per deteriorament		-	-
Resultat abans d'impostos		(8.646)	(32.059)
Impostos		-	-
Resultat després d'impostos		(8.646)	(32.059)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2023 i 2022.

	<i>Euros</i>	
	2023	2022
FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments	325.580	315.700
Impostos	-	-
Venda de béns i serveis	-	-
Subvencions	319.179	315.153
Interessos rebuts	-	251
Altres cobraments	6.401	296
Pagaments	(324.913)	(310.535)
Costos dels treballadors	(246.643)	(223.623)
Pensions	-	-
Proveïdors	(78.092)	(86.706)
Interessos pagats	(178)	(165)
Altres pagaments	-	(41)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	667	5.165
FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(975)	-
Cobraments per venda de planta i equipament	-	-
Cobraments per venda d'inversions	-	-
Compra de valors en moneda estrangera	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	(975)	-
FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	-	-
Reemborsament de préstecs	-	-
Distribució/dividends al govern	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-	-
Increment/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	(308)	5.165
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	375.138	369.973
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	374.830	375.138

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2023

<i>Euros</i>			
Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	406.652	318.799	87.853
Impostos directes	-	-	-
Impostos indirectes	-	-	-
Taxes i altres ingressos	-	-	-
Transferències corrents	303.015	303.015	-
Transferències de capital	16.164	975	15.189
Ingressos patrimonials	-	176	(176)
Venda d'inversions reals	-	-	-
Actius financers (a resultat)	87.473	14.633	72.840
Passius financers	-	-	-
DESPESES (oblig. liquidades)	(318.623)	(327.445)	8.822
Despeses de personal	(239.087)	(239.087)	-
Consum de béns corrents i serveis	(78.383)	(88.180)	9.797
Despeses financeres	(178)	(178)	-
Transferències corrents	-	-	-
Inversions reals	(975)	-	(975)
Transferències de capital	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
RESULTAT	88.029	(8.646)	96.675

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	(8.646)
(Altes)/Baixes d'immobilitzat	(975)
(Altes)/Baixes d'actius financers	-
Altes/(Baixes) de passius financers	-
Deterioraments/(Reversions)	-
Ingressos no pressupostaris	(176)
Amortitzacions	9.797
Subvencions de capital traspasades a ingrés	-
Subvencions de capital no compromeses	15.189
Provisions	-
Actius financers liquidats i no utilitzats	72.840
RESULTAT AJUSTAT	88.029

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Veure nota 2.2.

2.3.1. Efectius i equivalents a efectius

Es presenta la gestió comptable de tresoreria retuda per l'entitat:

Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2023 i 2022

Concepte	2023	2022
1. Cobraments	325.579	315.698
(+) Operacions pressupostaries		
<i>Pressupost corrent</i>	319.179	315.152
<i>Pressupost tancat</i>	-	-
(+) Operacions extrapressupostàries	6.401	546
2. Pagaments	(325.887)	(310.533)
(+) Operacions pressupostaries		
<i>Pressupost corrent</i>	(316.161)	(300.482)
<i>Pressupost tancat</i>	(9.726)	(10.051)
(+) Operacions extrapressupostàries		
Flux de tresoreria (1+2)	(308)	5.165
Saldo final de tresoreria 31/12/2021	375.138	369.973
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2022	374.830	375.138

Font: Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

Nota: El Saldo final de tresoreria 31/12/2021 hauria de dir a 31/12/2022 i el Saldo final de tresoreria 31/12/2022 hauria de dir a 31/12/2023.

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria:

Efectiu i equivalents	Euros	
	2023	2022
Caixa	111	39
Banc	374.719	375.099
Total	374.830	375.138

Font: Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de tresoreria al tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació
Caixa	111	40	71
Crèdit Andorrà	372.734	374.505	-1.771
Mora Banc	1.985	593	1.392
Total	374.830	375.138	-308

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

De la revisió efectuada, s'observen les incidències següents:

Despeses amb domiciliació bancària dels pagaments

El Raonador del Ciutadà realitza el pagament de l'arrendament del local i la pòlissa d'assegurança mitjançant domiciliació bancària. Aquesta pràctica és contrària al procediment que requereix l'article 31 del DLTRLGFP, atès que comporta que es materialitzin els pagaments amb anterioritat a què les despeses hagin estat liquidades i s'hagi dictat la preceptiva ordre de pagament requerida per la norma referida. Es recomana que l'entitat ajusti els seus procediments de pagament a les previsions de la Llei.

2.3.2. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Propietat, planta i equipament

		Euros				
		A 31 de Desembre del 2022	Adicions	Baixes	Traspassos	A 31 de Desembre del 2023
Cost	Instal·lacions tècniques i maquinària	37.293	-	-	-	37.293
	Utilatge i mobiliari	14.521	-	-	-	14.521
	Equips per als processos de la informació	16.056	975	-	-	17.031
	Vehicles	11.975	-	-	-	11.975
	Altres immobilitzat material	6.244	-	-	-	6.244
	Total	86.089	975	-	-	87.064
Depreciació Acumulada	Instal·lacions tècniques i maquinària	(13.146)	(7.459)	-	-	(20.605)
	Utilatge i mobiliari	(14.585)	(1.430)	-	-	(16.015)
	Equips per als processos de la informació	(10.792)	(907)	-	-	(11.699)
	Vehicles	(11.975)	-	-	-	(11.975)
	Altres immobilitzat material	(6.243)	(1)	-	-	(6.244)
	Total	(56.741)	(9.797)	-	-	(66.538)
	Valor Net Comptes	29.348	(8.822)	-	-	20.526

Font: Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

Nota: El saldo inicial com el final d'Utilatge i mobiliari i s' Equips per als processos de la informació a nivell de Cost són erronis, tot i que el valor net comptable presentat és correcte i coincideix amb l'estat de situació financera.

Actius intangibles – software

		Euros				
		A 31 de Desembre del 2022	Adicions	Baixes	Traspassos	A 31 de Desembre del 2023
Cost	Software	310	-	-	-	310
	Total	310	-	-	-	310
Amortització Acumulada	Software	(310)	-	-	-	(310)
	Total	(310)	-	-	-	(310)
Valor Net Comptes		-	-	-	-	-

Font: Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

Comptes a cobrar a llarg termini

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2023
Comptes a cobrar a llarg termini	5.000	-	-	5.000
Total	5.000	-	-	5.000

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió efectuada, s'observen les incidències següents:

Aquest import correspon a la fiança per l'arrendament de les oficines, segons les definicions i relacions comptables emeses, els comptes corresponents a aquesta naturalesa han de figurar en l'actiu no corrent de l'estat de situació financera, a l'epígraf «Actius financers».

2.3.3. Comptes a pagar

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

	Euros	
	2023	2022
Creditors comercials	3.027	2.736
CASS, creditora	6.450	6.295
Administracions públiques, IRPF	670	695
Subvencions a retornar al Consell General	323.693	74.283
Total	333.840	84.009

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

El saldo de subvencions a retornar al Consell General es compon de:

	Euros
Saldo a 31 de desembre de 2022	74.283
Reclassificació romanents registrades com a fons propis (veure nota 3)	248.854
Romanents de tresoreria destinats a finançar despeses corrents del pressupost 2023 (veure nota 3)	(87.473)
Transferències corrents i romanent de tresoreria a retornar exercici 2023 (veure nota 3)	72.840
Subvenció de capital a retornar exercici 2023	15.189
Saldos a 31 de desembre de 2023	323.693

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'ha posat de manifest el següent:

Cotització Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS) pendent de pagament

L'entitat manté la pràctica d'enregistrar les quotes patronals pendents de pagar en el compte comptable d'organismes de previsió social creditors.

El desplegament comptable de les NICSP, estipula que aquest compte ha d'incloure únicament les *“Quantitats retingudes als treballadors, o si s'escau satisfetes per aquests a l'entitat, i que en un moment posterior han de ser lliurades als esmentats organismes de previsió social (Seguretat Social, etc.)”*.

Així mateix, donat que el deute amb la CASS per la quota patronal constitueix una despesa del pressupost, els imports pendents de pagament al tancament de l'exercici han de figurar en els comptes de creditors per obligacions reconegudes.

L'import que correspondria reclassificar al tancament de l'exercici és de 4.544 euros.

2.3.4. Provisions no corrents

El seu desglossament és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2023
Provisió per a riscos i despeses	21.705	9.009	-10.471	20.243
Total	21.705	9.009	-10.471	20.243

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Fons mutual

L'entitat té implantat un fons mutual que es nodreix de la retenció de l'1% de les retribucions al personal, destinat a complementar les retribucions en cas de baixes de malaltia dels seus treballadors. L'entitat ha donat a aquest fons el tractament de provisions no corrents, quan d'acord amb el seu origen, l'import a la data de tancament s'hauria de classificar com un creditor no pressupostari en l'epígraf *“Comptes a pagar”*.

2.3.5. Compte d'endeutament

L'entitat en la seva liquidació de comptes informa que “Aquesta nota no és d'aplicació per a la Institució del Raonador del Ciutadà, ni s'han constatat operacions d'endeutament al llarg de l'exercici.

2.3.6. Actius nets/patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2023 i 2022

	Euros			
	Romanent	Resultats negatius d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2021	117.789	-	(28.859)	88.930
Ajustaments, canvis i errors comptables	-	-	-	-
Saldo Ajustat a 01/01/2022	117.789	-	(28.859)	88.930
Resultat de l'exercici 2022	-	-	(32.059)	(32.059)
Operacions amb socis i propietaris	218.042	-	28.859	246.901
Increment/Disminució reserves	246.901	-	-	246.901
Aplicació del resultat 2021	(28.859)	-	28.859	-
Saldos a 31/12/2022	335.831	-	(32.059)	303.772
Ajustaments, canvis i errors comptables	-	-	-	-
Saldo Ajustat a 01/01/2023	335.831	-	(32.059)	303.772
Resultat de l'exercici 2023	-	-	(8.646)	(8.646)
Operacions amb socis i propietaris	(280.913)	-	32.059	(248.854)
Increment/Disminució reserves (notes 2.2 (f) i 15)	(248.854)	-	-	(248.854)
Aplicació del resultat 2022	(32.059)	-	32.059	-
Saldos a 31/12/2023	54.918	-	(8.646)	46.272

La Institució ha procedit a reconèixer com un compte a pagar amb el Consell General el romanent acumulat dels beneficis dels diversos exercicis que estaven donats d'alta com a fons propis.

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

Conceptes	Euros	
	2023	2022
1 (+) Drets pendents de cobrament	5.000	34.348
(+) del pressupost corrent	-	-
(+) de pressupostos tancats	-	29.348
(+) d'operacions no pressupostàries	5.000	5.000
(-) de cobrament dubtós	-	-
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	(354.083)	(105.714)
(-) del pressupost corrent	(25.336)	(34.216)
(-) de pressupostos tancats	(328.747)	(71.498)
(-) d'operacions no pressupostàries	-	-
(+) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	-
3 (+) Fons líquids	374.830	375.138
I Romanent de tresoreria afectat	25.746	121.821
II Romanent de tresoreria no afectat	-	181.951
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	25.746	303.772

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Deficiències observades en el compte del romanent de tresoreria

L'entitat ha inclòs com a dret pendent de cobrament d'operacions no pressupostàries 5.000 euros corresponents a l'epígraf "comptes a cobrar a llarg termini", per la qual cosa el romanent de tresoreria es troba sobrevalorat en 5.000 euros.

Per tant, el romanent de tresoreria total i l'afectat de l'entitat, a 31 de desembre de 2023, hauria de ser de 20.747 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Despeses susceptibles d'un procediment de contractació pública

L'entitat ha efectuat contractacions directes, superant el màxim establert a l'article 7 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2023, de contractes menors i sense que es pugui acollir a l'establert a l'article 30.1 de la Llei de contractació pública, per un import total de 8.635 euros per serveis de suport tècnic comptable de l'exercici 2023 i d'elaboració del projecte de pressupost del 2024, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament la contractació directa i que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació.

2.6. Altres aspectes a destacar

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Manca de funció interventora

Durant l'exercici fiscalitzat, no consta que l'entitat hagi estat subjecta a cap funció interventora, tal qual establert en l'article 44 i concordants del DLTRLGFP.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
4. Transferències corrents	213.500	211.365	214.001	220.950	294.132	292.662	290.662	303.015
Ingressos corrents	213.500	211.365	214.001	220.950	294.132	292.662	290.662	303.015
7. Transferències de capital	3.605	3.480	3.480	33.480	31.806	24.491	24.491	16.164
8. Actius financers	19.500	22.576	22.500	120.000	35.000	74.789	83.931	87.473
Ingressos de capital	23.105	26.056	25.980	153.480	66.806	99.280	108.422	103.637
Total ingressos	236.605	237.421	239.981	374.430	360.938	391.941	399.084	406.652

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
1. Despeses de personal	172.036	173.449	175.703	241.713	247.877	247.877	251.197	262.208
2. Consum de béns corrents i serveis	60.764	60.167	60.498	98.837	80.855	119.173	122.996	127.880
3. Despeses financeres	200	200	300	400	400	400	400	400
Despeses corrents	233.000	233.816	236.501	340.950	329.132	367.451	374.593	390.488
6. Inversions reals	3.605	3.480	3.480	33.480	31.806	24.491	24.491	16.164
Despeses de capital	3.605	3.480	3.480	33.480	31.806	24.491	24.491	16.164
Total despeses	236.605	237.296	239.981	374.430	360.938	391.941	399.084	406.652

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017 (*)	Liquidat 2018 (*)	Liquidat 2019 (**)	Liquidat 2020 (*)	Liquidat 2021 (**)	Liquidat 2022 (**)	Liquidat 2023 (**)
4. Transferències corrents	213.500	211.365	214.001	220.950	294.132	316.893	290.662	303.015
5. Ingressos patrimonials	-	990	1.565	876	256	3.381	250	-
Ingressos corrents	213.500	212.355	215.566	221.826	294.388	320.274	290.912	303.015
7. Transferències de capital	3.605	3.480	3.480	33.480	31.805	51.908	-	16.164
Ingressos de capital	3.605	3.480	3.480	33.480	31.805	51.908	-	16.164
Total ingressos	217.105	215.835	219.046	255.306	326.194	372.182	290.912	319.179

(*) Durant aquest exercici l'entitat ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors

(**) Ajustat segons observacions de l'informe

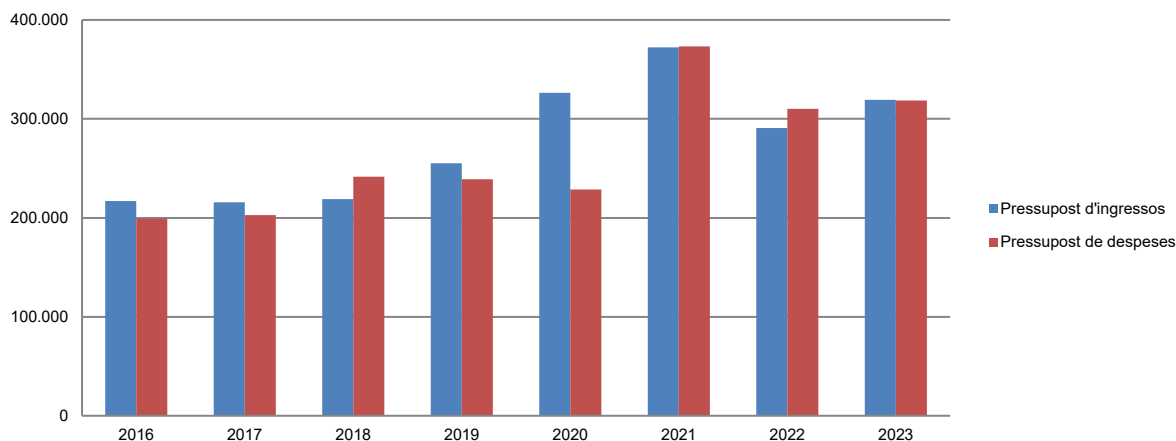
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022	Liquidat 2023
1. Despeses de personal	168.860	173.351	183.224	183.749	178.504	205.019	224.870	239.087
2. Consum de béns corrents i serveis	28.059	25.963	54.886	53.337	45.535	119.723	85.172	78.383
3. Despeses financeres	296	323	145	270	155	160	165	178
Despeses corrents	197.215	199.637	238.255	237.356	224.194	324.902	310.207	317.648
6. Inversions reals	1.944	3.135	3.344	1.565	4.389	48.264	-	975
Despeses de capital	1.944	3.135	3.344	1.565	4.389	48.264	-	975
Total despeses	199.159	202.772	241.599	238.921	228.583	373.166	310.207	318.623

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

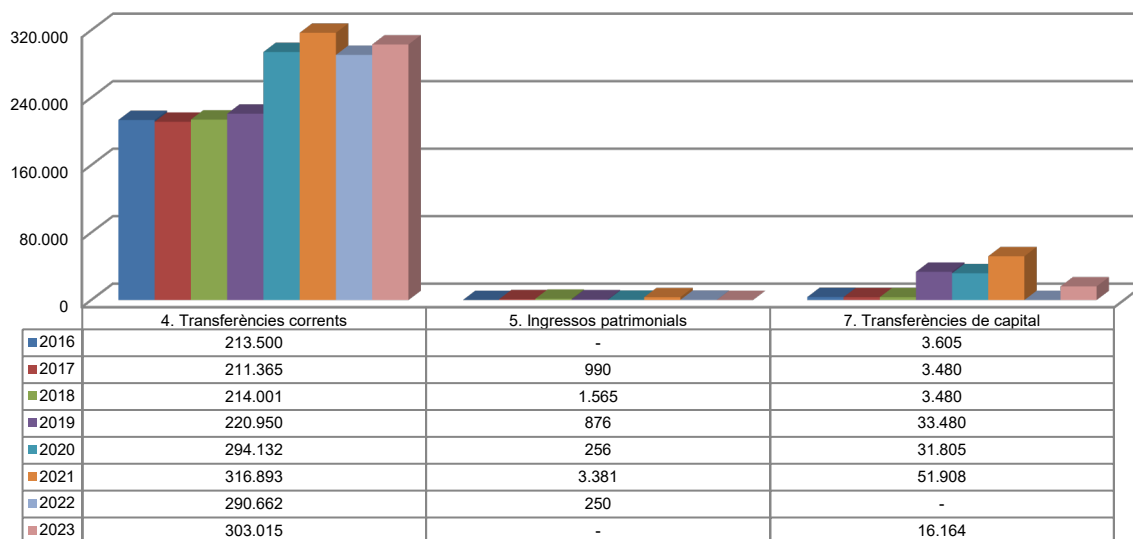
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

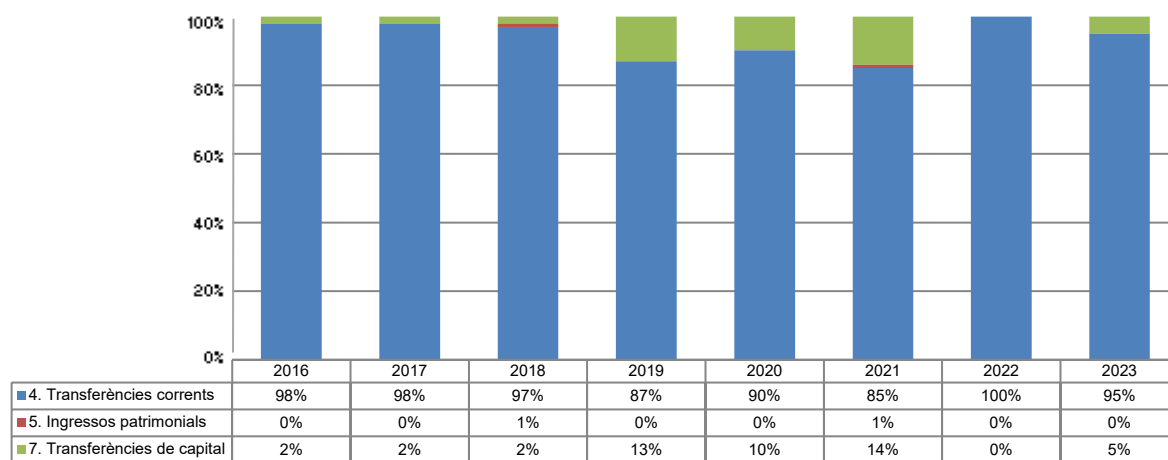
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

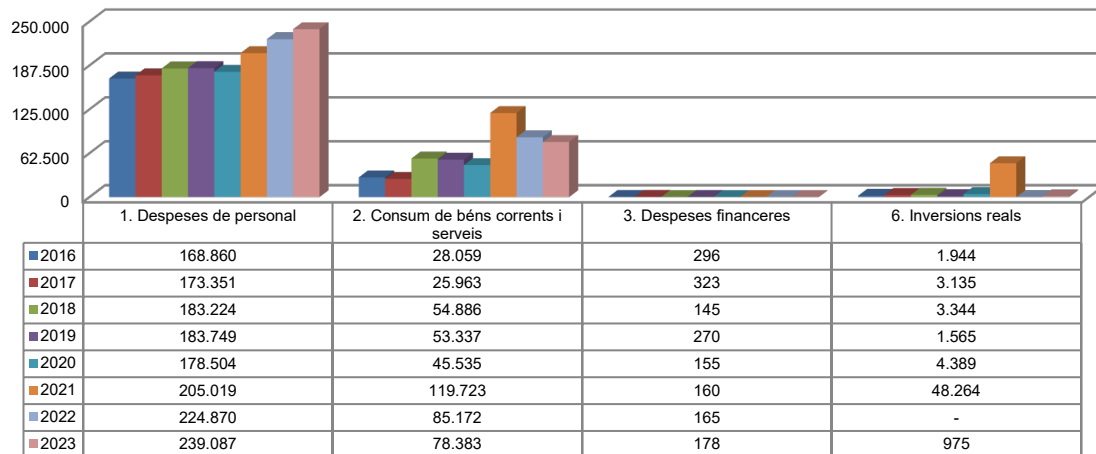
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

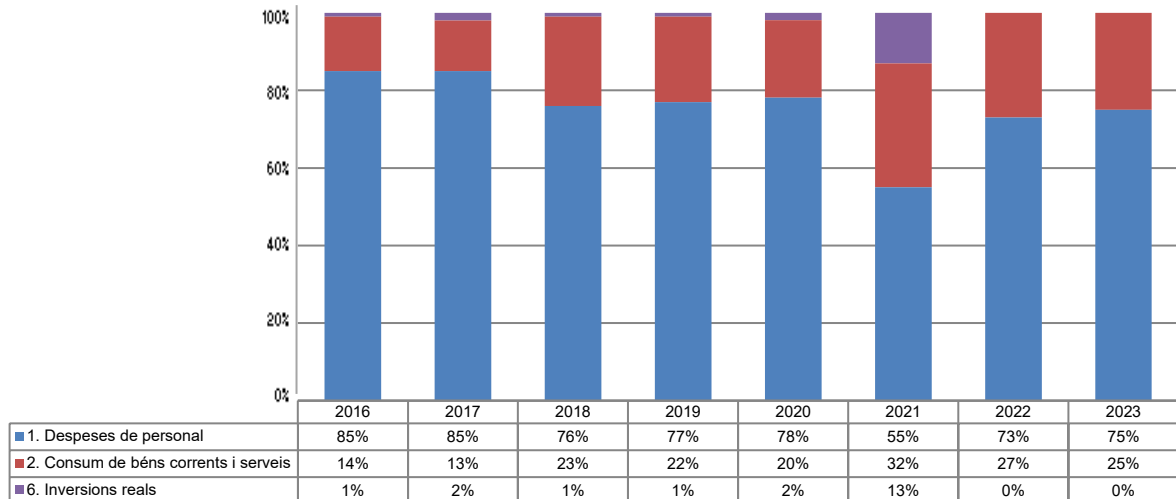
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà

Liquidació pressupost de despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2016	2017	2018	2019 (*)	2020	2021 (*)	2022 (*)	2023 (*)
Total ingressos liquidats	217.105	215.835	219.046	255.306	326.194	372.182	290.912	319.179
Total despeses liquidades	199.159	202.772	241.599	238.921	228.583	373.166	310.207	318.623
Resultat pressupostari	17.946	13.063	-22.553	16.385	97.611	-984	-19.295	556

(*) Ajustat segons observacions de l'informe

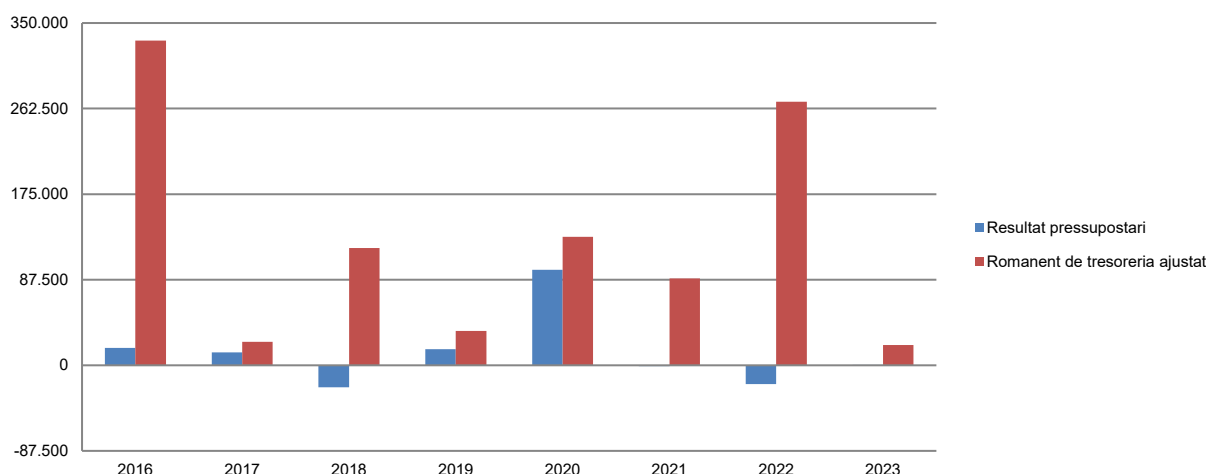
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017	RT Ajustat 2018	RT Ajustat 2019	RT Ajustat 2020	RT Ajustat 2021	RT Ajustat 2022	RT Ajustat 2023
1. (+) Drets pendents de cobrament	357	-	-	17	5.017	5.000	-	-
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-64.831	-358.284	-226.102	-331.051	-294.538	-286.224	-105.714	-354.083
3. (+) Fons líquids	396.540	382.456	346.102	366.034	420.958	370.155	375.138	374.830
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	332.066	24.172	120.000	35.000	131.437	88.931	269.424	20.747
I. Romanent de tresoreria afectat	332.066	24.172	120.000	35.000	131.437	88.931	269.424	20.747
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	332.066	24.172	120.000	35.000	131.437	88.931	269.424	20.747

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Evolució resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Indicadors i ratís

Indicadors pressupostaris		Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	0,0%	0,0%	13,2%	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	100,3%	100,1%	100,9%	92,3%	100,0%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	63,8%	63,3%	84,1%	77,7%	78,4%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	76,9%	78,1%	54,9%	72,5%	75,0%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	22,3%	19,9%	32,1%	27,5%	24,6%
% que representen les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,7%	1,9%	12,9%	0,0%	0,3%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,3%	0,1%	0,9%	0,1%	0,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratís de liquiditat		Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= $\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	51.996	138.724	62.680	291.129	40.990
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	116,6%	149,1%	120,4%	446,5%	112,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	116,6%	149,1%	120,4%	446,5%	112,3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han liquidat conceptes que superen els imports pressupostats, incomplint el principi d'especialitat quantitativa regulat a l'article 15 del DLTRLGFP. (nota 2.2)
- L'estat del romanent de tresoreria inclou saldos pendents de cobrament no exigibles al tancament de l'exercici per import de 5.000 euros. D'acord amb l'indicat, el romanent de tresoreria total i l'afectat, a 31 de desembre de 2023, hauria de ser de 20.747 euros. (nota 2.4)

Relatives a la contractació pública

- L'entitat manté la política de contractació de forma directa pel servei d'assessorament comptable de l'exercici 2023 i elaboració del projecte de pressupost 2024, per import de 8.635 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- Les transferències de crèdit no incorporen informes o altra documentació que justifiqui els motius pels quals aquestes modificacions pressupostàries han estat impulsades, i no hem obtingut evidència de la seva aprovació i/o document que formalitzi la modificació pressupostària, en aplicació de l'article 26 del DLTRLGFP i de l'article 38 del Codi de l'Administració. (nota 2.1.2)
- L'epígraf de provisions per a riscos i despeses es correspon amb els passius contrets amb el personal del Raonador per les seves aportacions al fons mutual. Donat que la dotació d'aquesta provisió prové d'operacions d'execució del pressupost de despeses, s'hauria de classificar dins l'epígraf "*creditors no pressupostaris*". No consta que s'hagi regulat el funcionament d'aquest fons mutual. (notes 2.2.2 i 2.3.4)

Altres observacions

- No consta que l'entitat hagi estat subjecta a cap funció interventora, tal qual establert en l'article 44 i concordants del DLTRLGFP. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Raonador del Ciutadà a 31 de desembre de 2023, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits al DLTRLGFP i a les NICSP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Raonador del Ciutadà ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2023.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es tramet al Raonador del Ciutadà el present informe per tal que pugui presentar les al·legacions que consideri oportunes.

Es reproduueix a continuació la resposta rebuda:

Sr. Francesc d'Assís PONS TOMÀS
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova 15 - 17
Nova seu del Consell General, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Andorra la Vella , 14 de novembre de 2024

Distingit Senyor,

Donant seguida a la vostra comunicació, dintre del termini acordat de 15 dies, i segons el que preveuen els article 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, ens plau fer-vos arribar les al·legacions a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes respecte al tancament de l'any 2023.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- a) S'han liquidat conceptes que superen els imports pressupostats, incomplint el principi d'especialitat quantitativa regulat a l'article 15 del DLTRLGFP. (nota 2.2).**

L'entitat reconeix la validesa d'aquesta observació i subratlla que els excessos de liquidació s'han detectat en partides de despeses poc significatives dins del capítol 2. Així mateix, cal destacar que aquest capítol compta amb un volum de crèdits no compromesos ni liquidats substancialment superior als imports liquidats en excés.

Tanmateix, la institució assumeix el compromís de garantir el compliment de la normativa en futurs exercicis i implementarà les mesures necessàries per corregir aquesta situació, en línia amb la recomanació emesa pel Tribunal de Comptes.

- b) L'estat del romanent de tresoreria inclou saldos pendents de cobrament no exigibles al tancament de l'exercici per import de 5.000 euros. D'acord amb l'indicat, el romanent de tresoreria total i l'afectat, a 31 de desembre de 2023, hauria de ser de 20.747 euros. (nota 2.4).**

L'import de 5.000 euros correspon a dipòsits vinculats al lloguer de l'oficina, els quals, tot i que són cobrables en exercicis posteriors, són, sense cap dubte, cobrables i exigibles davant de tercers. En aquest sentit, la Institució reconeix l'observació del Tribunal en el sentit que el dret de cobrament no és a curt termini, sinó a llarg termini. Així, s'indicarà explícitament que aquests imports tenen un període de cobrament superior a l'any en la memòria de l'exercici següent, amb la finalitat d'excloure'ls del càlcul del romanent de tresoreria per als exercicis vinents.

Cal assenyalar que aquesta mesura millorarà la precisió en la presentació dels saldos pendents, ajustant-los a la realitat temporal de la seva exigibilitat.

Relatives a la contractació pública

- a) L'entitat manté la política de contractació de forma directa pel servei d'assessorament comptable de l'exercici 2023 i l'elaboració del projecte de pressupost 2024, per l'import de 8.635 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació (nota 2.5)

L'article 8 de la Llei del Pressupost de l'exercici 2022 estableix: "S'entén per "contractes menors" els contractes que tenen un import igual o inferior a 7.500 euros. En els contractes menors, la tramitació de l'expedient solament exigeix la incorporació de la factura a la liquidació".

La Institució considerava que es tractava de dos serveis, projectes i exercicis totalment diferenciat pel que es considerava que no era necessari l'elaboració d'un informe tècnic previ per justificar l'adjudicació.

No obstant això, la Entitat ha implementat aquesta recomanació per l'exercici 2024.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Relatives a la comptabilitat pública

- a) Les transferències de crèdit no incorporen informes o altra documentació que justifiqui els motius pels quals aquestes modificacions pressupostàries han estat impulsades, i no hem obtingut evidència de la seva aprovació i/o document que formalitzi la modificació pressupostària, en aplicació de l'article 26 del DLRLGFP i de l'article 38 del Codi de l'Administració. (nota 2.1.2)

En primer lloc, cal destacar que durant l'exercici 2023 no s'han efectuat modificacions pressupostàries ni transferències de crèdit en l'àmbit de la nostra entitat. Per tant, considerem que la menció a la manca de documentació justificativa no és aplicable en aquest cas, ja que no s'ha realitzat cap modificació pressupostària que hagi requerit la presentació d'informes justificatius ni la formalització documental de la seva aprovació.

Cal remarcar que, en futurs exercicis, la Institució seguirà vetllant per assegurar el compliment dels requeriments normatius aplicables, garantint així la correcta documentació de qualsevol modificació pressupostària que es pugui produir.

- b) L'epígraf de provisions per a riscos i despeses es correspon amb els passius contrets amb el personal del Raonador per les seves aportacions al fons mutual. Donat que la dotació d'aquesta provisió prové d'operacions d'execució del pressupost de despeses, s'hauria de classificar dins l'epígraf "creditors no pressupostaris". No consta que s'hagi regulat el funcionament d'aquest fons mutual. (notes 2.2.2 i 2.3.4)

En aquest punt, volem remarcar que l'import classificat sota l'epígraf de "Provisions per a riscos i despeses" al balanç de situació correspon a les retencions de nòmina del personal de la Institució, que es mantenen sense liquidar i estan reservades per ser aplicades en cas de baixes per malaltia. Aquest

fet implica que la despesa que origina aquest passiu té un caràcter pressupostari de l'exercici 2023 i anteriors.

A més, la liquidació d'aquests imports està condicionada a la materialització d'uns fets incerts, com són les baixes laborals. Per aquest motiu, no es pot considerar que aquesta obligació sigui susceptible de ser comptabilitzada sota l'epígraf de "Creditors no pressupostaris".

Malgrat això, prenem nota de la recomanació sobre la necessitat de formalitzar una normativa que reguli el funcionament del fons mutual, i ens comprometem a treballar en aquest sentit.

Altres observacions

- a) No consta que l'entitat hagi esta subjecta a cap funció interventora, tal qual establert en l'article 44 i concordants del DLTRLGFP. (nota 2.6).**

A partir de l'exercici 2024, l'entitat ja compta amb una funció interventora d'acord amb la normativa aplicable, tal com s'estableix a l'article 44 i concordants del DLTRLGFP.

Atentament,

Xavier Cañada Bonaetxea
Raonador del Ciutadà

Signat digitalment per:
XAVIER CAÑADA BONAETXEA
(SIGNATURA)

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.